

také úroky a ostatní příslušenství z těchto pohledávek, vzniklé i po jeho vydání. Platnost tohoto rozšířeného zákazu byla konečně nařízením ze dne 6. prosince 1923, čís. 231 sb. z. a n. prodloužena až do 31. prosince 1924. Podle toho nelze pochybovati o tom, že po dobu tohoto zákazu nemůže býti ani žalováno na plnění pohledávky, vzniklé před vydáním zákazu, ani že nemůže býti povolena exekuce. Vymáhané útraty netvoří samostatné pohledávky, nýbrž jsou příslušenstvím nároku, jež žalobce dne 4. prosince 1919 pořadem práva uplatnil a s nímž zvítězil. Ježto tento žalobní nárok byl zde již před vydáním zákazu nařízením ze dne 19. prosince 1919, podléhá právě tak jako nároky na útraty, třebaš tyto byly přiznány později, tomuto zákazu a jest proto exekuce povolená prvním soudem k vydobytí útrat prvé a druhé stolice podle toho, co shora řečeno, nepřipustná. Po dobu přiročí nemohou býti pro tyto pohledávky z útrat získána zástavní práva na jmění peněžních ústavů, řečeným ustanovením chráněných, ke kterým patří i povinná spořitelna, ježto by to odporovalo nejen znění, nýbrž i tendenci ochranných opatření.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekursní soud posoudil věc nesprávně po právní stránce. Útraty tohoto sporu, jež mají býti vydobuty exekucí, jsou pohledávkami, vzniklými samostatně, ne však příslušenstvím pohledávky, vzniklé před vydáním zákazu. Rozsudky, tvořící exekuční titul byly vyneseny po 22. prosinci 1919, jde tudíž o pohledávky, vzniklé po vydání zákazu, na něž nevztahují se vládní nařízení ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n. §§ 2 čís. 3 a § 5, a ze dne 22. prosince 1922, čís. 393 sb. z. a n. čl. II. Rekursní soud vyložil mylně poslední větu tohoto čl. II. Sporem, v němž vznikl nárok na útraty, vymáhané touto exekucí, navrhl žalobce jen zjištění, že žalované straně nevznikla vůči němu pohledávka, jí tvrzená, popíral tudíž jsoucnost pohledávky, rozsudkem bylo právoplatně zjištěno, že žalobce tvrzeného závazku nepřevzal, čímž bylo vysloveno, že nepřisluší žalované straně pohledávka vůči žalobci, nejsou proto útraty tohoto sporu příslušenstvím pohledávky dle uvedeného čl. II., ježto pohledávky tu vůbec nebylo.

Čís. 3495.

Domáháno-li se rozvodu manželství od stolu a lože pro urážky a příkoří, jest na soudu, by zjistil, zda urážky a příkoří byly vyvolány druhým manželem, třebaš to nebylo namítáno.

Pro rozvrat manželství lze se domáhati rozvodu manželství od stolu a lože pouze za podmínek, za jakých zakládá důvod rozluky.

(Roz. ze dne 13. února 1924, Rv I 1415/23.)

Žaloba manžela, již domáhal se rozvodu manželství od stolu a lože pro urážky a příkoří se strany manželky a pro rozvrat manželství. byla

zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšší soud uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

důvodech:

Mylně vytýká dovolání rozsudkům nižších soudů porušení Šu 6 min. nař. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák., poněvadž posuzují zjištěné urážky a příkoří, jichž se žalovaná vůči žalobci dopustila, jako vyvolané žalobcem, ač prý žalovaná toho nenamítala. Onen předpis ustanovuje, že soud nesmí manželství rozvésti z důvodů, jichž strana, domáhající se rozvodu, neuplatnila, při tom zůstává však nejen právem nýbrž i povinností soudu, aby uvažoval, zdali přednesené rozvodové důvody k rozvodu stačí. Soud byl proto povinen vyšetřiti okolnosti, za kterých byly jednotlivé urážky proneseny, a vzíti zřetel na jich vyvolání. Že by k nim příčiny nezavdal, nemůže žalobce tvrditi. Jeho jednání proti žalované od května 1918 stačilo i bez urážlivých slov, aby ji roztrpčilo a uvedlo v rozčilení, zvláště když jest, jak žalobce sám dokazuje, pohutlivější a vznětlivější povahy. Že se však dopouštěl i urážek, dokazuje jeho odsouzení pro přestupek podle Šu 487 tr. zák.

Těžisko dovolání spočívá ve výtce, že nižší soudy nevzaly v úvahu jako další rozvodový důvod manželský rozvrat, který prý jest prokázán souhrnem všech ostatních uplatňovaných důvodů. Nelze popřiti, že rozvodové důvody jsou uvedeny v Šu 109 obč. zák. jen příkladmo, a že hluboký rozvrat, byv prohlášen v Šu 13 rozlukového zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. za důvod k rozluce, musí býti považován za dostatečný důvod i ku rozvodu. Dovolatel přehlíží však, že ne každý rozvrat manželství jest důvodem rozlukovým, nýbrž jen rozvrat tak hluboký, že nelze na manželích spravedlivě požadovati, by setrvali v manželském společenství, dále, že se rozluky nemůže z tohoto důvodu domáhati manžel, který jest na rozvratu převážně vinen. Že i důvodem rozvodu může býti rozvrat jen za podmínek právě uvedených, plyne z úvahy, že by jinak každý manžel mohl dle vlastní vůle a svévolně vyvoláním rozvratu vynutiti i rozvod manželství, což by se přičilo samému pojmu smlouvy manželské dle Šu 44 obč. zák. a předpisům §§ 93, 107 a 109 obč. zák. Mimo to nemůže býti uznáno na rozvod z důvodu rozvratu, nezaviněného žalovanou, již proto, poněvadž žalobce výslovně navrhuje, by rozvod byl vysloven z viny jeho manželky. Že manželství stran jest rozvráceno, nelze pochybovati, rozvrat datuje však teprve od května 1918, a byl vyvolán žalobcem samým tím, že svémocně zrušil manželské spoluzití a vyvolal tím řadu úporných sporů. Tohoto rozvratu nemůže se žalobce dovolávati.

Čís. 3496.

Úpadkový řád.

Uhasnutí »odlučovacích práv« (§ 12 konk. řádu) vztahuje se jen na ona odlučovací práva, která v den vyhlášení úpadku ještě pozůstávala, netýká se však těch, jichž výtěžek byl již vydán.